

Onderzoek naar mogelijke huisvesting van een KindCentrum in de Sint-Petrus Canisius Kerk met pastorie - met eventuele aanpassing en/of uitbreiding - te Puth

Inleiding

De gemeente Beekdaelen staat voor de opgave om een toekomstbestendige onderwijsvoorziening voor kinderen te realiseren in Puth. In dit kader heeft ons architectenbureau onderzocht welke mogelijkheden er zijn om een kindcentrum onder te brengen in het bestaande kerkgebouw in Puth. Daarbij stond het behoud van de markante en cultuurhistorisch waardevolle onderdelen zoveel mogelijk centraal. Het onderzoek richt zich op het combineren van verschillende maatschappelijke functies met het zorgvuldig hergebruiken van de bestaande bebouwing.

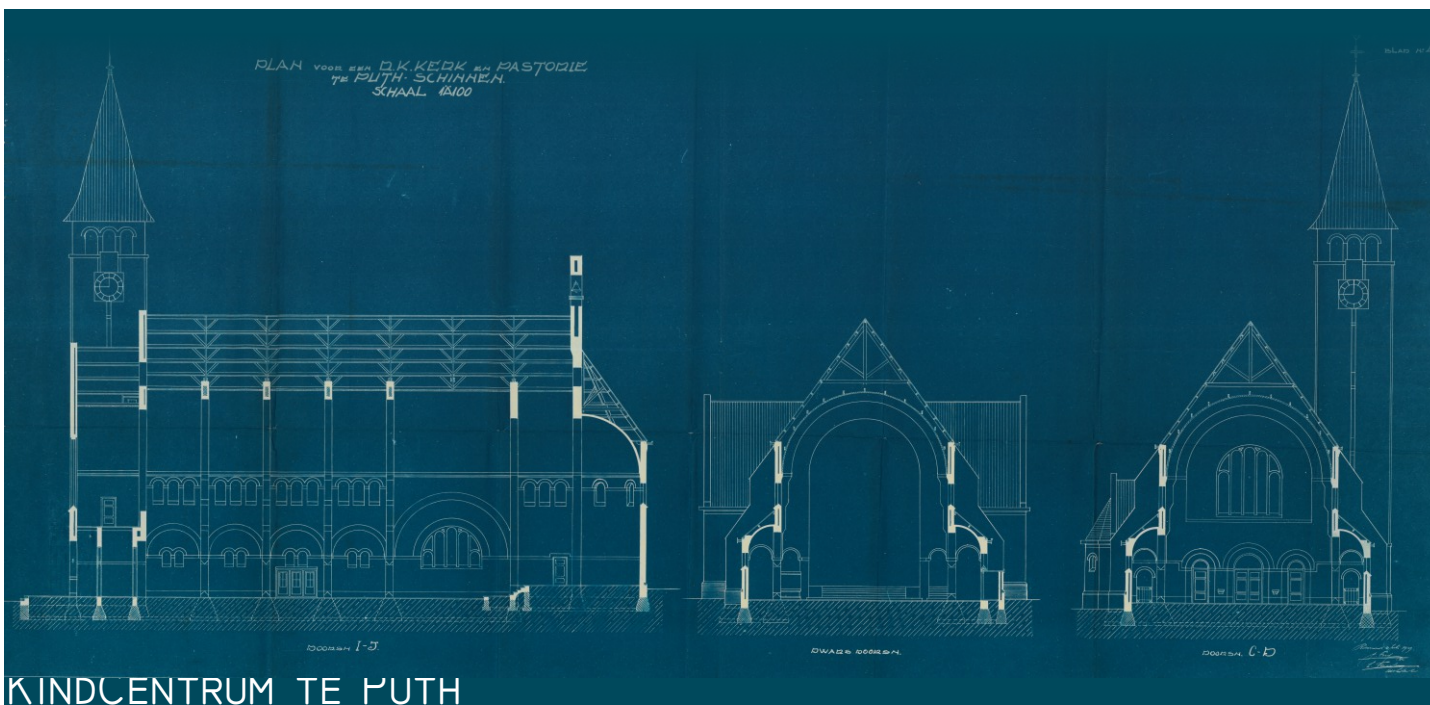
Voor de mogelijke huisvesting van de basisschool en kindpartners binnen het huidige kerkgebouw zijn diverse variantenstudies uitgevoerd. In deze studies is het onderwijsconcept volledig afgestemd op de onderwijsvisie van de school. Uit de analyses is echter gebleken dat deze visie niet passend is te realiseren binnen de bestaande ruimtelijke structuur van het kerkgebouw. Daarom is gekozen voor een oplossing waarbij alleen de belangrijkste architectonische elementen worden behouden: de kerktoeren met hoofdentree, het middenschip met het kenmerkende zadeldak en de karakteristieke gevels.

Binnen het bestaande gebouw worden de kinderopvang en buitenschoolse opvang ondergebracht, met op de verdieping ruimte voor de SportCube. Deze aanpak creëert een balans tussen het behouden van erfgoed en het realiseren van een moderne, functionele en toekomstgerichte omgeving voor kinderen en andere gebruikers.

In het onderzoek hebben wij ons gericht op de volgende onderdelen:

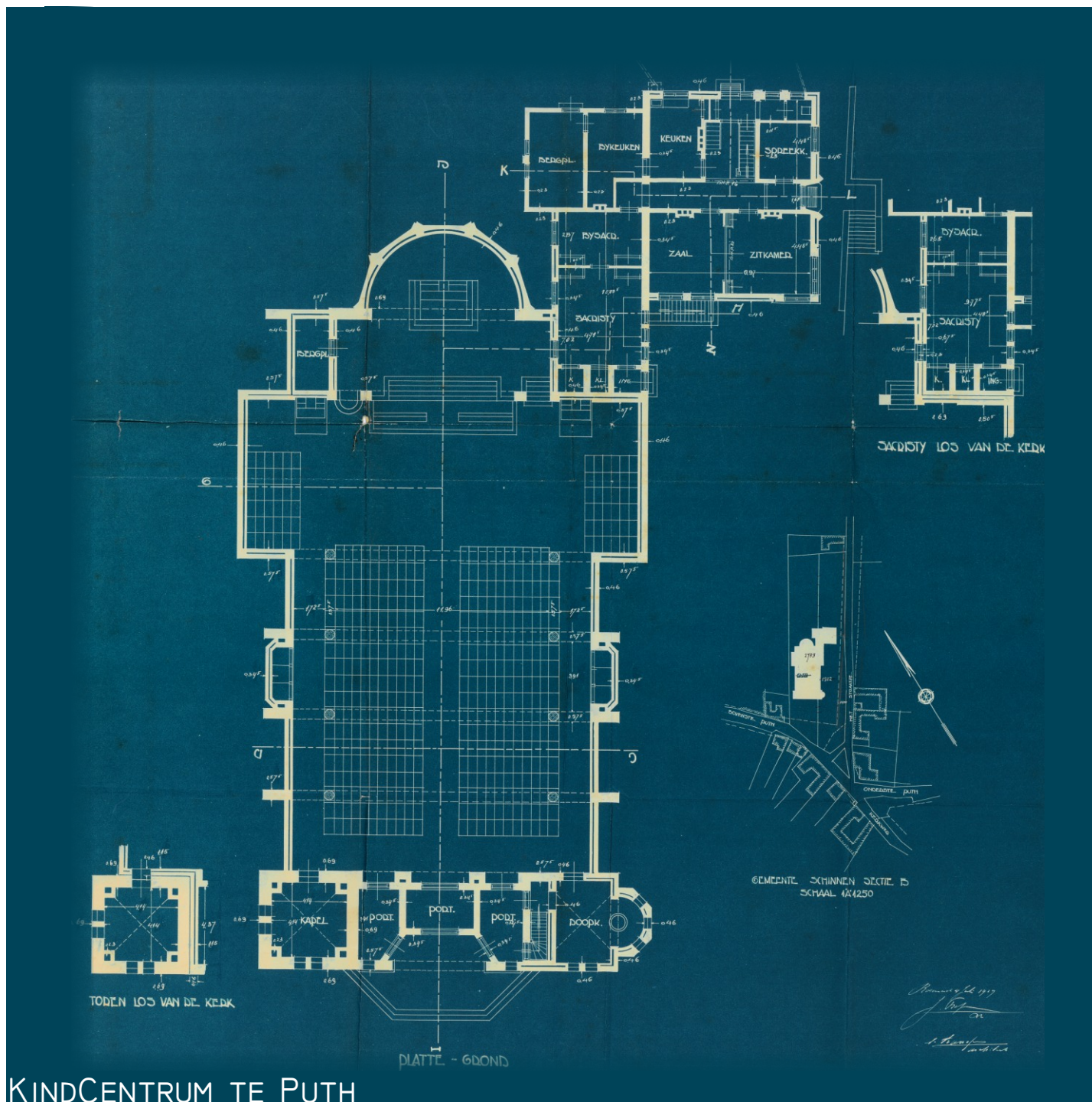
- **Ruimtelijke en functionele haalbaarheid:** indelingsmogelijkheden, toegankelijkheid, logistiek en veiligheid.
- **Technische en bouwkundige aspecten:** noodzakelijke constructieve aanpassingen, integratie van installaties en kansen voor verduurzaming.
- **Pedagogische en gebruikseisen:** aspecten zoals daglichttoetreding, uitzicht en gebruikscomfort.
- **Financiële en uitvoeringsperspectieven:** globale kostenramingen, uitvoerbaarheid en fasering van het project.

KINDCENTRUM TE PUTH

Het doel van dit onderzoek is om helder inzicht te geven in de mogelijkheden en aandachtspunten rondom de herbestemming van het kerkgebouw. Hiermee kan een goed onderbouwd besluit genomen worden over de toekomst van zowel het gebouw als de huisvesting van het nieuwe kindcentrum. Opgemerkt dient te worden dat met respect voor de gebouwen getracht is zo veel als mogelijk te behouden zonder dat dit te veel beperkend is voor de huisvesting. De waardestelling is van gebouwen is derhalve bewust buiten beschouwing gelaten.

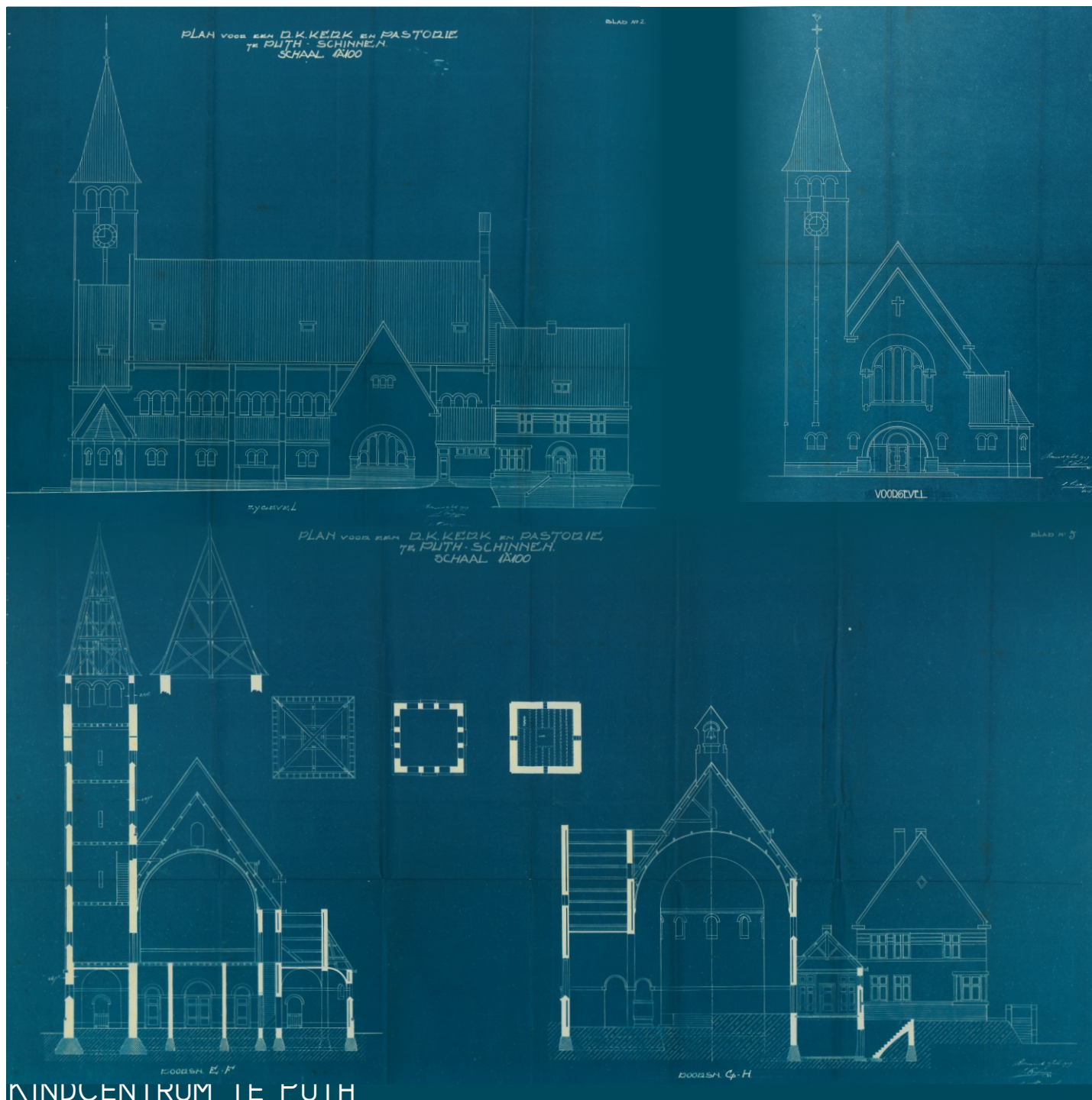
povše&timmermans
architecten • ingenieurs bv

Plan van aanpak en stappenplan

Om te komen tot het uiteindelijke ontwerpvoorstel zijn de navolgende stappen in het proces doorlopen:

1. Inventarisatie van de bestaande gebouwen: In deze fase zijn zowel de kerk als de pastorie zorgvuldig onderzocht en gedocumenteerd, met aandacht voor bouwkundige staat, historische waarde en ruimtelijke mogelijkheden.
2. Het in 3D-uittekenen op hoofdlijnen van de bestaande situatie: De bestaande gebouwen zijn in 3D gemodelleerd om een nauwkeurig en helder beeld te krijgen van de huidige ruimtelijke indeling, maatvoering en kansen voor herontwikkeling.
3. Opstellen van het programma van eisen voor de basisschool: In overleg met de betrokken partijen is een compleet en helder programma van eisen opgesteld, waarin alle functionele en ruimtelijke behoeften van de school zijn vastgelegd.
4. Gesprekken en locatiebezoeken met de basisschool: Door middel van gesprekken met het team en bezoeken aan de school is verdiepend inzicht verkregen in de onderwijsvisie, pedagogische uitgangspunten en gewenste manier van werken.
5. Bepalen van de beeldbepalende onderdelen van het ensemble: Er is vastgesteld welke architectonische en cultuurhistorische elementen van de kerk en pastorie essentieel zijn om te behouden en te integreren in het ontwerp.

6. Onderzoek naar de stedenbouwkundige structuur en openbare ruimte: De ruimtelijke context van het gebied is geanalyseerd, inclusief de bestaande verkaveling, verkeersstromen, zichtlijnen en kwaliteit van de openbare ruimte.

7. Maken van ontwerpvarianten op basis van randvoorwaarden: Op basis van het programma van ruimten, de onderwijsvisie en het streven om zoveel mogelijk beeldbepalende onderdelen te behouden, zijn meerdere ontwerpvarianten ontwikkeld en getoetst.

8. Overleg met gemeente en schoolbestuur over de ontwerpvarianten: De verschillende varianten zijn besproken met de gemeente en de directie/het bestuur van de basisschool om draagvlak, haalbaarheid en voorkeuren af te stemmen.

9. Uitwerking van de voorkeursvariant: De gekozen voorkeursvariant is verder uitgewerkt tot een integraal ontwerp voor de huisvesting van het KindCentrum, inclusief voorzieningen voor bewegonderwijs, zodat alles op één locatie kan worden samen-gebracht.

Programma van ruimten

Het programma van ruimten is gebaseerd op het reguliere aantal leerlingen inclusief NT2 leerlingen voor huisvesting van de basisschool en een Sportcube voor het bewegingsonderwijs [ter vervanging van de bestaande gymzaal]. Daarnaast is ruimte gereserveerd voor buitenschoolse opvang en kinderdagverblijf / peuteropvang. Het totaal bruto vloeroppervlakte bedraagt volgens dit programma ca. 2.556 m² [zie bijlage]

PROGRAMMA VAN RUIMTEN

A. Basisschool Petrus Canisius te Puth

Omschrijving Basisschool		Aant. Ruimten	Aant. Pers max	Opp./Ruimte	Totaal Opp. in m2
A1 Onderbouw 1-2	a Onderbouw	2	30	56	112
	b Onderbouw NT2	2		50	100
	c Plein	1,5		25	37,5
	d Speellokaal+berging	1		90	90
	e spreekruimte	2		12	24
	f berging	1		4	4
	g garderobe	2		7	14
	h Toiletten 4St.	1		12	12
A2 Bouw 3-4	a groepsruimte 3-4	2	30	50	100
	b Plein	1		25	25
	c kantoor/overleg ruimte	1		12	12
	d Berging	1		4	4
	e Entree Garderobe	1		7	7
	f Toiletten 2St.	1		6	6
A3 Bouw 5-6	a groepsruimte 5-6	2	30	50	100
	b Plein	1		25	25
	c kantoor/overleg ruimte	1		12	12
	d Berging	1		4	4
	e garderobe	1		7	7
	f Toiletten 2St.	1		6	6
A4 Bouw 7-8	a groepsruimte 7-8	2	30	50	100
	b Plein	1		25	25
	c kantoor/overleg ruimte	1		12	12
	d garderone	1		7	7
	e Toiletten	1		6	6
	f Berging	1		4	4
A5 Bouw NT2	a NT2 klassen	4		50	200
	b Plein	2		25	50
	c kantoor/overleg ruimte	2		12	24
	d garderobe	2		7	14
	e Toiletten	2		6	12
	f Berging	1		4	4
A6 Gezamel. Ruimte	a Atelier	0	25	50	0
	b Berging	1		4	4
	c Gemeensch. Ruimte / Keuken	1		70	70
	d Keuken	0	20	50	0
	e Bibliotheek	1		40	40
A7 Staf & Nevenruim	a Directie	1	1	15	15
	b IB	1	2	15	15
	c Spreekruimte	1	4	12	12
	d Conciërge / Administratie	1	1	10	10
	e Mag. Repro. Server	1		5	5
	g Teamruimte icm leerplein	1	35	35	35
	h Centrale Entree	2		12	24
	i Personeelstoilet	3		3	9
	j ITT	1		4	4
	k Techniek	1		20	20
	m Werkkast	1		4	4
Totale Netto vloeroppervlakte A1 t/m A7					1441,5
Toeslag Verkeersruimte / Installaties / Constructie		33%			476
Totaal BVO basisschool					1917

Programma van ruimten

Het programma van ruimten is gebaseerd op het reguliere aantal leerlingen inclusief NT2 leerlingen voor huisvesting van de basisschool en een Sportcube voor het bewegingsonderwijs [ter vervanging van de bestaande gymzaal]. Daarnaast is ruimte gereserveerd voor buitenschoolse opvang en kinderdagverblijf / peuteropvang. Het totaal bruto vloeroppervlakte bedraagt volgens dit programma ca. 2.556 m2 [zie bijlage]

B. BSO

a Groepsruimte	1	16	56	56
b Leerplein				
c Toiletten	1		9	9
d Keuken				
e Portaal	1		4	4
f Berging Binnen	1		4	4
g Berging Buiten	1		6	6
Totaal Netto vloeroppervlakte				79
Toeslag Verkeersruimte/Installaties/Constructie	20%			16
Totaal BVO BSO				95

C. KDV + PO

a Groepsruimte KDV / PeuterOpvang	1	16	56	56
b Toiletten 2St+verschonen	1		10	10
c Pantry	1		3	3
d Slaapruimte	2	8	7	14
e Kantoor	1	4	12	12
f Berging	1		4	4
g Berging Buiten	1		6	6
h Was/droogruimte	1		4	4
i Werkkast	1		3	3
j Toilet/ personeel	1		2	2
k Portaal/Buggies Combi	1		4	4
Totaal Netto vloeroppervlakte				118
Toeslag Verkeersruimte/Installaties/Constructie	20%			24
Totaal BVO KDV				142

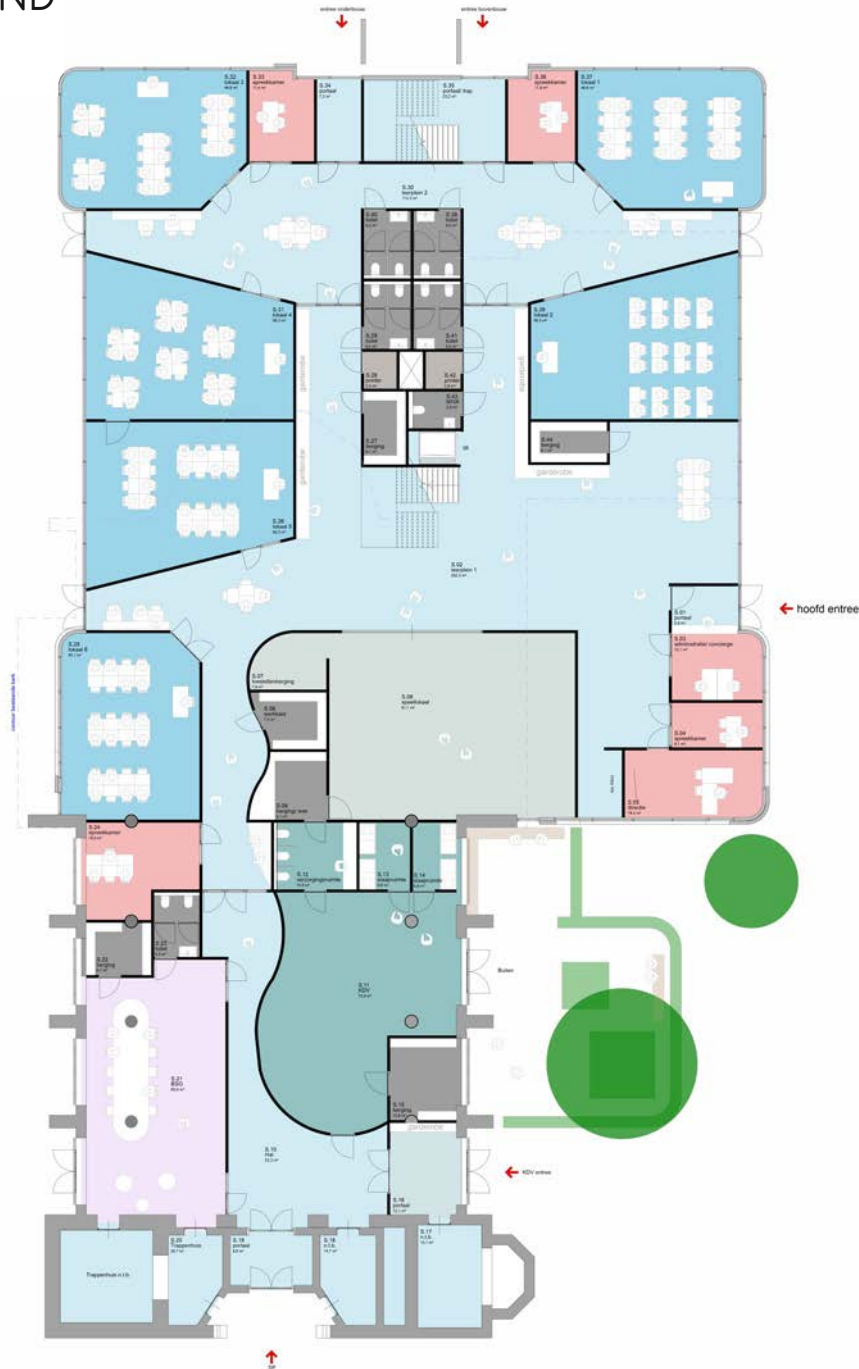
D. Sportcube

Zaaldeel	1	56	256	256
16*16				
5,5m Hoog				
a Toestellenberging	1		15	15
b Kleden	2	28	20	40
c Kleed/Douche/Miva	1		8	8
d Docent/Scheids	1	2	4	4
e Berging/WK	1		4	4
f EHBO Ruimte	0	2	8	0
g Entree Portaal	1		8	8
Totaal Netto vloeroppervlakte				335
Toeslag Verkeersruimte/Installaties/Constructie	20%			67
Totaal BVO				402

Totaal BVO m2 A+B+C+D

2556 m2

BEGANE GROND

KINDCENTRUM TE PUTH

Toelichting op de plattegronden

Op basis van een analyse van het programma, in combinatie met de onderwijsvisie van de basisschool en de behoeften van de kinderopvang en BSO, is gekozen voor een tweedeling in het ontwerp.

Bestaande bouw:

In het bestaande kerkgebouw is de kinderopvang/BSO ondergebracht op de begane grond, in een groot deel van het middenschip. Op de verdieping, eveneens binnen het middenschip, is de Sporcube gepositioneerd. Deze indeling benut de ruimtelijke kwaliteiten van het bestaande gebouw en biedt passende ruimte voor beide functies.

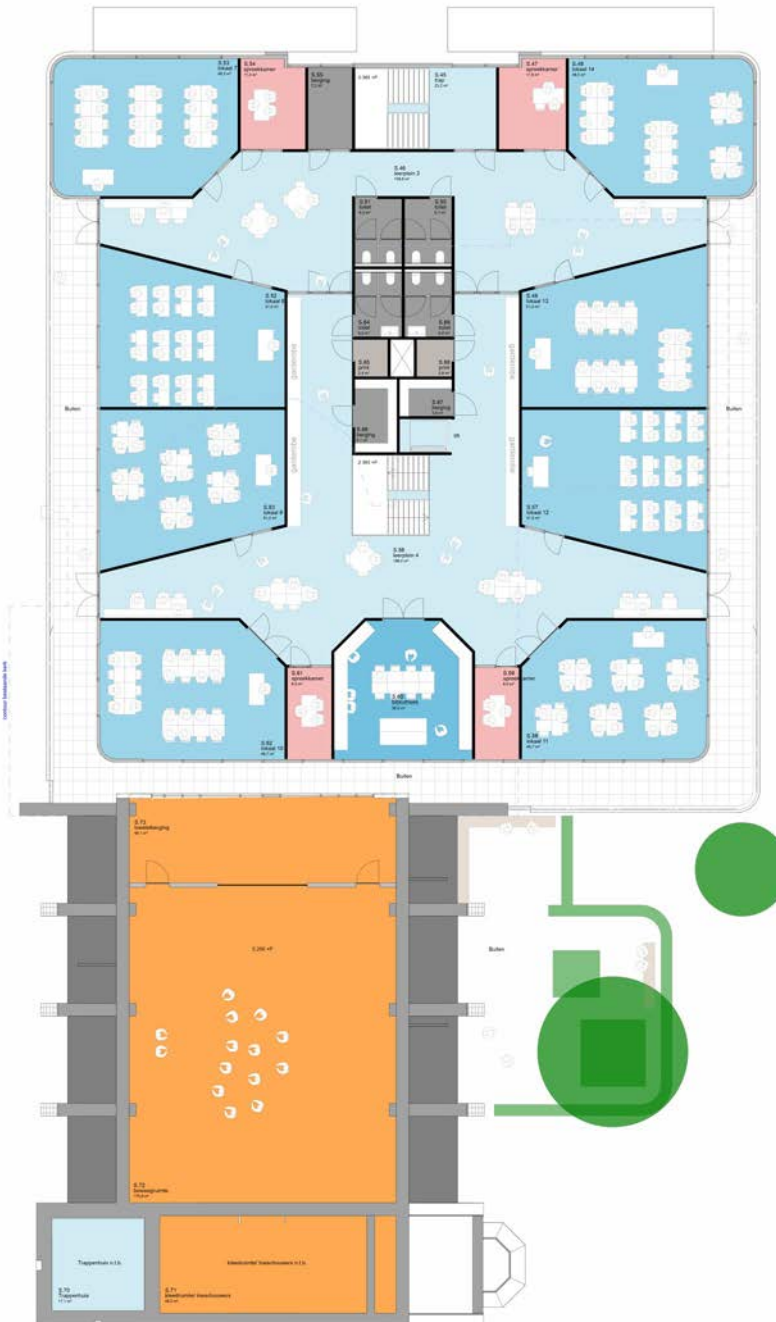
Nieuwbouw:

De basisschool is volledig in de nieuwbouw gesitueerd. Hierdoor kan de relatie met het buitenspelen optimaal worden vormgegeven, met directe toegang tot de buitenruimte en een logische koppeling tussen binnen- en buiten-activiteiten.

Indeling:

Door deze functionele indeling – die rechtstreeks voortkomt uit het specifieke programma van eisen – blijven de meest markante onderdelen van de kerk behouden. De karakteristieke kerktoren, inclusief de herkenbare hoofdentree, blijft zichtbaar en intact. Daarnaast blijft ook een groot deel van het middenschip behouden, waardoor de ruimtelijke en monumentale waarde van het gebouw herkenbaar blijft in het uiteindelijke ontwerp.

VERDIEPING

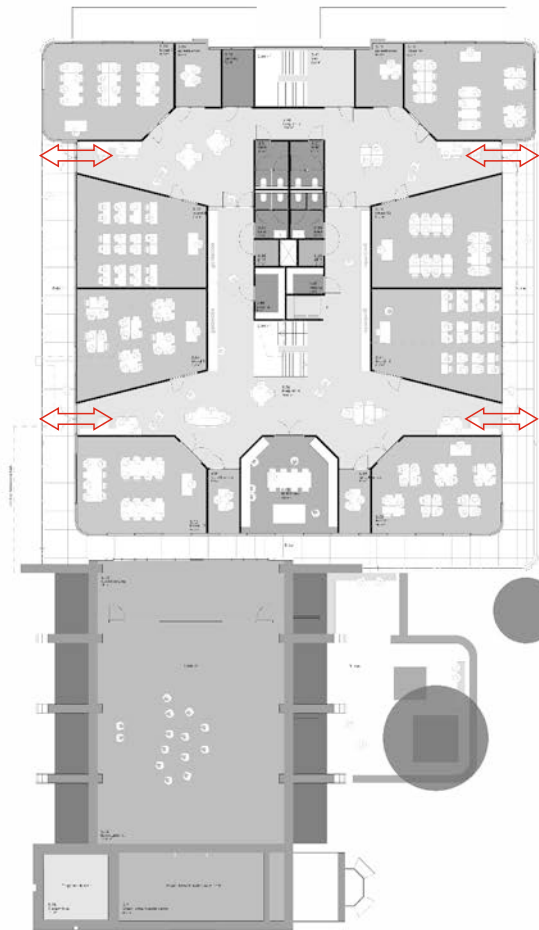
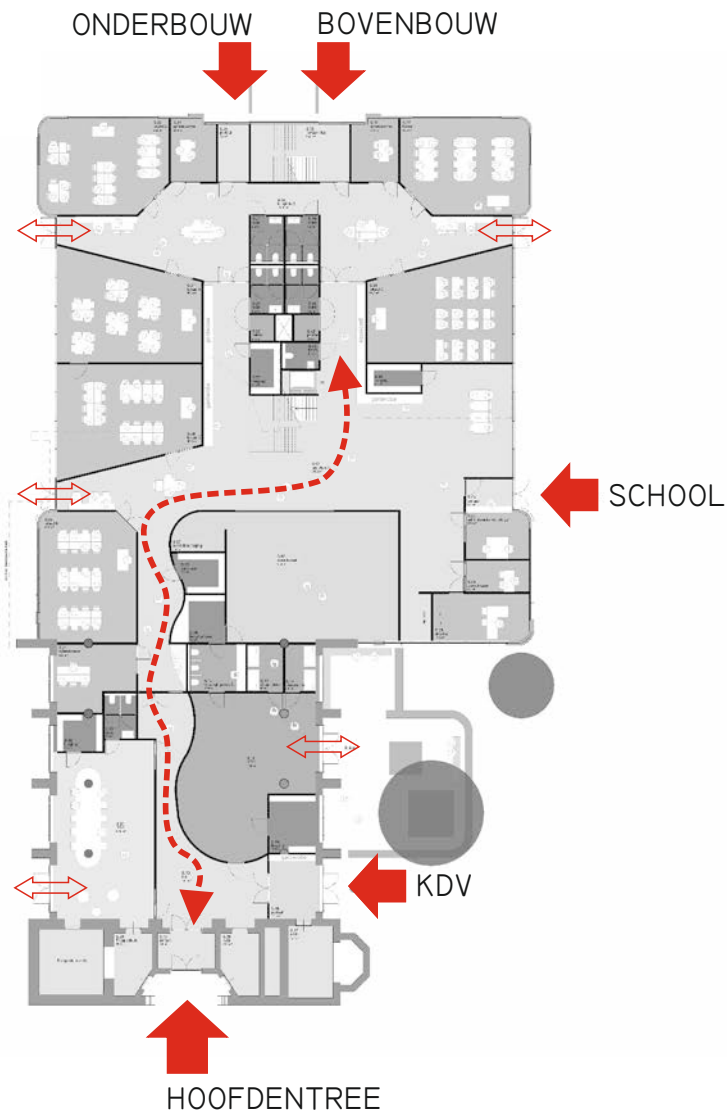

Om voldoende daglicht in het middenschip te brengen, worden enkele nieuwe openingen toegevoegd. Deze worden op een subtiel en zorgvuldig passende wijze vormgegeven, zodat ze aansluiten op het bestaande architectonische karakter zonder afbreuk te doen aan de historische uitstraling.

De overgang naar de nieuwbouw is bewust vormgegeven in een afwijkende, eigentijdse architectuur. Hiermee wordt op een eerlijke en heldere manier zichtbaar gemaakt welk deel van het ensemble historisch is en welk deel nieuw toegevoegd is. Deze contrastwerking versterkt zowel de waarde van het monumentale gebouw als de identiteit van de nieuwbouw.

Tot slot wordt de kopgevel van het middenschip opnieuw voorzien van een groot, eigentijds roosvenster. Dit moderne roosraam vormt een verwijzing naar de oorspronkelijke kerkarchitectuur, maar krijgt een actuele interpretatie die past bij de nieuwe functie en het vernieuwde totaalbeeld.

ENTREES

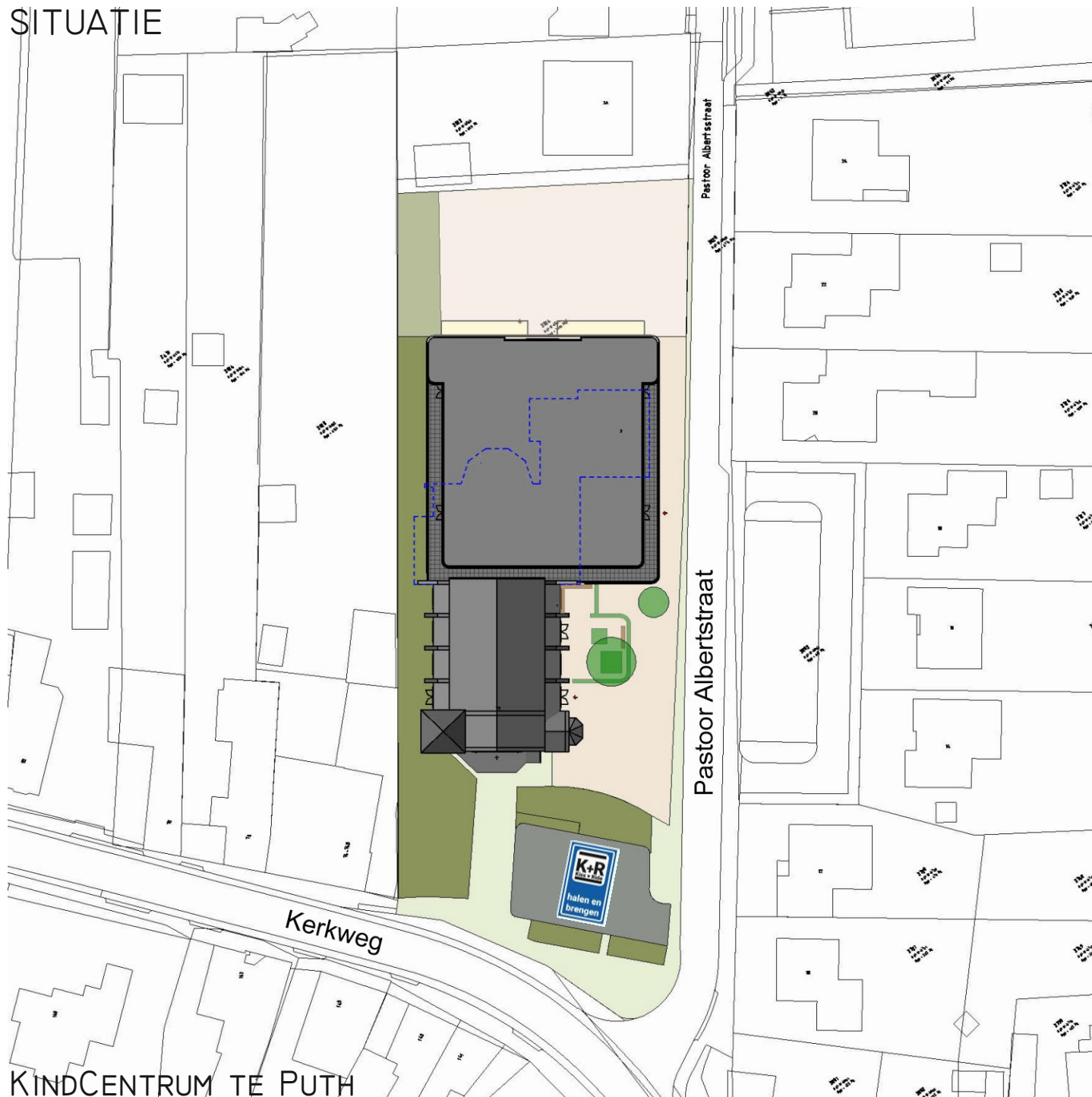
Entrees

De bestaande hoofdentree van het kerkgebouw wordt gehandhaafd als primair toegangspunt en fungeert als centrale schakel binnen de interne circulatiestructuur. Vanuit deze entree worden zowel de Sportcube als de kinderopvang op een logische en overzichtelijke wijze ontsloten. Tevens vormt deze ingang een interne verbindingroute naar de basisschool, waarmee een integraal en multifunctioneel routingconcept wordt gerealiseerd dat naadloos aansluit op de programmatische clustering binnen het ensemble.

Aan de Pastoor Albertsstraat worden twee zelfstandige entrees gepositioneerd: één ten behoeve van de kinderopvang en één voor de basisschool. Deze entrees zijn zodanig vormgegeven dat zij duidelijk herkenbare adresseringen vormen binnen de straatwand en bijdragen aan een verfijnde geleding van het gevelbeeld. Ze faciliteren een heldere scheiding van stromen — ouders, kinderen, personeel en bezoekers — en versterken de oriëntatie binnen het geheel.

Aan de noordzijde, grenzend aan de speelplaats, wordt een aanvullende entree voor de basisschool gepositioneerd. Deze toegang is specifiek ontworpen om de relatie tussen binnen- en buitenruimtes te optimaliseren en vormt een directe schakel met het buitenspeelprogramma. Hiermee wordt een functioneel efficiënte en pedagogisch wenselijke koppeling gerealiseerd tussen leeromgeving en buitenruimte, passend binnen de onderwijsvisie van de school.

SITUATIE

Situering en ontsluiting

In de nieuwe situatie blijft de bestaande rooilijn behouden, waarmee de stedenbouwkundige continuïteit en de samenhang binnen de straatwand gewaarborgd worden. De nieuwbouw volgt in grote lijnen de contouren van de te amoveren pastorie, waardoor de maat, schaal en korrelgrootte van de toevoeging aansluiten op het bestaande stedelijke weefsel. Deze keuze borgt een harmonische inpassing binnen de context en zorgt ervoor dat de nieuwbouw zich als een vanzelfsprekende, doch eigentijdse, toevoeging manifesteert binnen het ensemble.

Het voorgebied aan de Kerkweg wordt ingericht als een hoogwaardige entreeruimte die fungeert als voorplein en schakelpunt tussen openbaar domein en gebouwentree. Hier wordt tevens een beperkte parkeervoorziening geïntegreerd, zorgvuldig vormgegeven om de verblijfskwaliteit en leesbaarheid van de routing te behouden. De landschappelijke inrichting van dit gebied ondersteunt de oriëntatie en benadrukt de representatieve waarde van de entreezone.

De bestaande wegenstructuur rondom het projectgebied blijft ongewijzigd, waarmee de bestaande verkeersstromen intact blijven en de nieuwe functies zich zonder ingrijpende infrastructurale aanpassingen in het gebied kunnen nestelen. Dit draagt bij aan een robuuste en toekomstbestendige ontsluitingsopzet die zowel functioneel als stedenbouwkundig in balans is.

GEVELBEELDEN VOORSTEL A

De architectuur

De bestaande kerk — opgetrokken in de zakelijk-expressionistische bouwstijl uit het interbellum — wordt in haar hoofdvorm en ruimtelijke verschijningsvorm grotendeels behouden. Hierdoor blijft het ensemble zijn herkenbare, morfologisch sterke positie innemen binnen de kern van Puth. De kerk fungeert als een markant oriëntatiepunt in het dorpsilhouet, waarbij de karakteristieke massaopbouw, de baksteen-architectuur en de expressieve maar ingetogen detaillering bijdragen aan de identiteit van de plek.

Zoals eerder benoemd, blijft ook een groot deel van het middenschip in stand. Dit borgt niet alleen de historische gelaagdheid van het gebouw, maar ook de ruimtelijke continuïteit en de vertrouwde aanblik vanaf de doorgaande weg. De visuele impact van het kerkvolume in de verre omgeving blijft daarmee vrijwel ongewijzigd; de kerk behoudt haar rol als beeldbepalende drager van de dorpsentree en horizonlijn.

GEVELBEELDEN VOORSTEL B

De basisschool vormt een nieuw programma-element binnen het ensemble. Deze nieuwbouw is bewust vormgegeven in een contrasterende, eigentijdse architectuur, die zich onderscheidt van de historische kerk, maar er wel in dialoog mee treedt. De vormtaal is sober, krachtig en expressief — verwant aan de geest van het zakelijk-expressionisme, maar vertaald naar een hedendaagse interpretatie met een eigentijdse materialisering, strakkere geometrie en een meer transparante gevelopbouw.

Door de keuze voor een architectonisch duale benadering — historisch versus nieuw, massief versus meer open, traditioneel metselwerk versus eigentijdse gevelopbouw — wordt een eerlijk onderscheid gemaakt tussen oud en nieuw. Deze ontwerphouding benadrukt de erfgoedwaarde van de kerk, terwijl de nieuwbouw een autonome, hedendaagse identiteit krijgt die past bij de functie van een moderne onderwijsomgeving.

IMPRESSIE VOGELVLUCHT

KINDCENTRUM TE PUTH

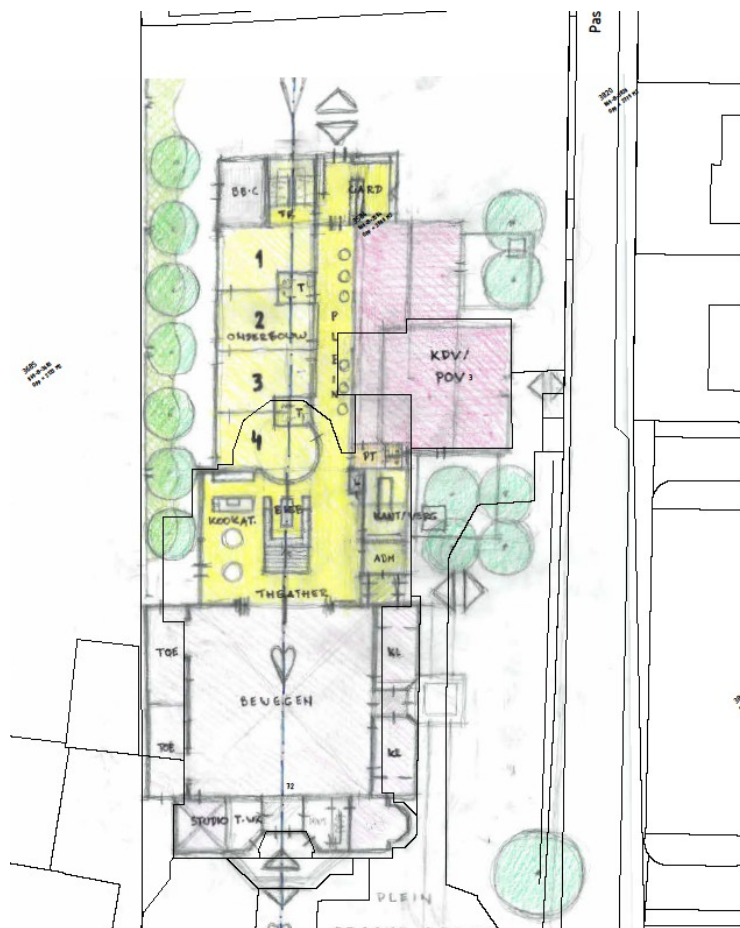

KINDCENTRUM TE PUTH

povše&timmermans
architecten • ingenieurs bv

VARIANT A

Om te komen tot het uiteindelijke ontwerpvoorstel zoals opgenomen in dit document, zijn de onderstaande vier ontwerpvarianten uitgewerkt.

Variant A

Op basis van een globaal programma is een eerste ontwerp opgesteld voor de inrichting van een kindcentrum in het kerkgebouw, in samenhang met de pastorie. In deze variant is tevens de mogelijkheid voor de SportCube meegenomen. De consequentie hiervan was dat het kerkgebouw aan de noordzijde fors uitgebreid moest worden, verdeeld over twee verdiepingen. Op basis van de onderwijsvisie en de beperkte mogelijkheden om voldoende onderwijspleinen te creëren, is variant A afgefallen.

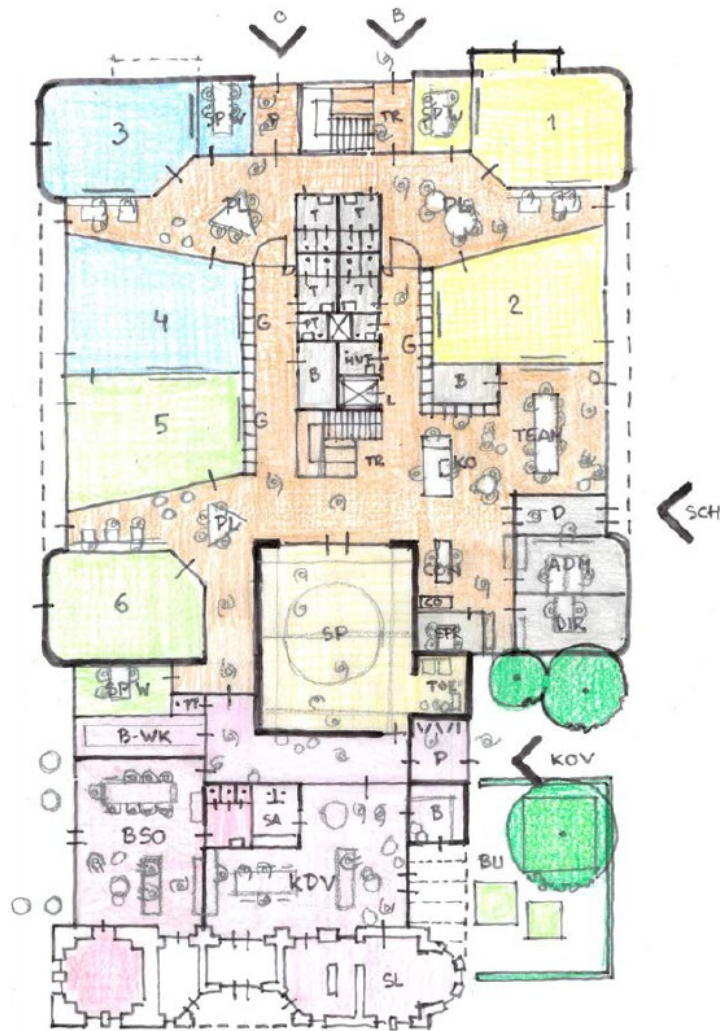
VARIANT B

Variant B

Deze variant is – met dezelfde uitgangspunten als variant A – uitgewerkt, maar zonder de SportCube in het programma op te nemen. Ook in dit geval moest het kerkgebouw, vanwege het uitgebreide programma, aan de noordzijde worden uitgebreid. Om dezelfde redenen als bij variant A is ook deze variant afgefallen.

VARIANT C

Variant C

Om tot een nauwkeurige afstemming te komen tussen het bestaande kerkgebouw, de pastorie en de onderwijswensen, is een verdiepingsslag gemaakt door het opstellen van een uitgebreid programma van ruimten. Op basis van deze uitgangspunten is een nieuw ontwerp ontwikkeld dat volledig aansluit bij de onderwijsvisie. De consequentie hiervan is dat alleen de kerktoren met de entree gehandhaafd blijft. Alle overige bouwdelen daarachter worden gesloopt om plaats te maken voor nieuwbouw die aansluit op deze markante elementen. In deze variant is de SportCube niet meegenomen..

VARIANT D

Variant D

Als alternatief op variant C is deze variant uitgewerkt, waarin de SportCube wél is opgenomen als onderdeel van het totale programma. In deze opzet zijn de bestaande rooilijnen van het kerkgebouw gehandhaafd, waardoor de nieuwbouw zich binnen de oor-spronkelijke contouren van het complex ontwikkelt. Dit zorgt voor een ruimtelijke inpassing die recht doet aan de historische structuur van het terrein.

Binnen deze variant blijft de kerktoeren, evenals in variant C, het markante entrepunt. De nieuwbouw wordt zodanig gepositioneerd dat een logische verbinding ontstaat tussen het kindcentrum, de SportCube en de pastorie. Door de toevoeging van de SportCube wordt het geheel een multifunctioneel complex waarin onderwijs, sport en maatschappelijke voorzieningen op een samenhangende manier worden gecombineerd.